

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE,
INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – december 2025

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand december.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1 Europese Raad garandeert financiële steun aan Oekraïne zonder financiële stabiliteit van België en van de eurozone in gevaar te brengen.

Op 18 december verzamelden de staatshoofden en regeringsleiders van de EU-lidstaten voor de laatste Europese top van 2025. Deze Europese Raad werd gedomineerd door het vraagstuk van de financiële steun aan Oekraïne. In een nachtelijk compromis werd de doorbraak gevonden waarmee niet de bevroren Russische tegoeden maar een door de EU-lidstaten gezamenlijk aangegane schuld de nodige financiële zuurstof aan Oekraïne zal bieden. Een lening ten belope van 90 miljard euro geeft het land de ruimte om zijn rekeningen én de verdediging tegen de Russische Federatie te blijven betalen. België speelde een centrale rol in het bereiken van dit compromis. De Europese Raad garandeert daarmee financiële steun aan Oekraïne zonder de financiële stabiliteit van België en van de eurozone in gevaar te brengen. Voor Vlaanderen als exportgerichte regio en om aantrekkelijk te blijven voor buitenlandse investeerders is die stabiliteit van groot belang. De laatste Europese Raad van het jaar brengt traditioneel een debat over de uitbreiding van de EU. Aan de vooravond had bovendien een top met de landen van de Westelijke Balkan plaats gevonden. Het debat over dit thema concentreerde zich op de balans tussen geopolitieke belangen en een 'merits based' toetredingsbeleid. Naast uitbreiding stond ook een gedachtewissel over het nieuwe Meerjarig Financieel Kader (MFK) op de agenda. De Commissie verdedigde haar voorstel, met aandacht voor bestaande gevoeligheden. De reacties van de lidstaten waren in lijn met de klassieke standpunten: brede steun voor prioriteiten zoals veiligheid en defensie, maar zorgen over de impact op regio's, het GLB, de omvang van het budget en het tijdsplan voor de onderhandelingen. Voorts kwam de humanitaire situatie in Gaza ter sprake alsook de ontwikkelingen in Libanon en Syrië. De leiders voerden nog een gesprek over geo-economie en concurrentievermogen, reeds vooruitblikkend op de informele top van februari 2026 die volledig aan deze thema's zal worden gewijd.

1.2 Ministers bespreken het onderhandelingspakket van het Meerjarig Financieel Kader (MFK)

De ministers verantwoordelijk voor Europese zaken bereidden de Europese Raad van december 2025 verder voor en bespraken de ontwerpconclusies. De ministers bespraken onder andere het voorstel voor het MFK 2028-2034. De gedachtewisseling spitste zich toe op het eerste onderhandelingspakket opgesteld onder de verantwoordelijkheid van het Deense voorzitterschap. Het pakket brengt elementen en opties voor politieke overweging (zonder cijfers) in kaart, waaronder de plaats van het cohesie- en gemeenschappelijk landbouwbeleid in het MFK, de criteria voor de verdeling van het budget voor onderzoek en innovatie, de financiering van het EU-budget en de kortingen aan bepaalde lidstaten op hun bijdrage. De Raad maakte voorts de balans op van de vorderingen van de uitbreiding van de EU en het Deense voorzitterschap nam hierover conclusies aan gesteund door 26 lidstaten. De Commissie presenteerde haar voortgangsverslag 2026 over vereenvoudiging, uitvoering en handhaving en daarna volgde een gedachtewisseling tussen de ministers. De Raad keurde de gezamenlijke verklaring over de EU-wetgevingsprioriteiten voor 2026 goed. Het Deense voorzitterschap en het aantredende Cypriotische voorzitterschap presenteerden samen de routekaart voor het Europees Semester 2026. Tot slot was er een lunchdebat over de bijdrage van het cohesiebeleid aan de strategische prioriteiten van de EU.

1.3 Economische weerbaarheid en strategische handel

December stond in het teken van het MERCOSUR-dossier, waar België zijn positie van onthouding bevestigde en de Raad de stemming uitstelde. Door de sterke verdeeldheid onder de lidstaten blijft het onzeker of Commissievoorzitter Von der Leyen in 2026 naar Brazilië zal afreizen voor de ondertekening van het akkoord. Tegelijk zette de EU stappen in het staaldossier, met de goedkeuring van een Raadsbenadering voor de verordening om de negatieve impact van mondiale overcapaciteit op de

Europese staalmarkt aan te pakken. Als onderdeel van het Europees actieplan voor staal en metaal dienen deze maatregelen de aflopende vrijwaringsmaatregelen tegen juni 2026 te vervangen. Voor Vlaanderen vormen ze een cruciale hefboom om competitiviteit van de Vlaamse producerende en verwerkende staalindustrie te vrijwaren. Met het oog op 2026 blijft de EU inzetten op handelsdiversificatie. De ondertekening van het akkoord met Mexico en een mogelijk politiek akkoord met India en de Verenigde Arabische Emiraten komen dichterbij en bieden perspectief op nieuwe markten en investeringskansen in strategische regio's voor Vlaamse bedrijven. Intussen zijn ook de voorbereidingen voor de 14e ministeriële conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (MC14) in Yaoundé gestart. Hervorming van het multilaterale handelssysteem blijft voor Vlaanderen essentieel om stabiliteit te behouden in een context van toenemende economische spanningen. Ten slotte publiceerde de Commissie haar economische veiligheidsdoctrine, die inzet op het beperken van strategische afhankelijkheden, het versterken van kritieke toeleveringsketens en het aanpakken van technologische kwetsbaarheden. Deze focus op economische weerbaarheid is voor de Vlaamse exportgerichte economie erg van belang.

1.4 Ministers van werkgelegenheid keuren amendering Europees Globaliseringsfonds en raadsconclusies huisvesting goed

Op 1 december ging de Raad voor werkgelegenheid en sociale zaken (EPSCO) door. Er werd een algemene oriëntatie bereikt over de amendering van het Europees Globaliseringsfonds waardoor nu ook werknemers bedreigd met ontslag ondersteund kunnen worden in de transitie naar een andere job. Conclusies over het Plan voor Betaalbare Huisvesting werden goedgekeurd waarbij Hongarije als enige lidstaat niet heeft kunnen steunen. Daarnaast was er ook een debat over vereenvoudiging in de materie werkgelegenheid en sociale zaken waarbij vaak verwezen werd naar digitalisering als een mogelijke oplossing. De discussie over het Europees Semester ging over het promoten van sociale inclusie en huisvesting. België pleitte voor aandacht voor kwetsbare groepen, het delen van goede praktijken en samenwerking op EU-niveau, steeds met respect voor lidstaatbevoegdheden en nationale structuren. Tijdens het lunchdebat bespraken de ministers eerlijke werving en arbeidsomstandigheden voor gedetacheerde werknemers. Hierbij werd vanuit België de nood aan een duidelijk regelgevend kader voor detacheringen van derdelanders benadrukt. Uiteindelijk werden de conclusies van Porto geagendeerd die gesteund werden door 22 lidstaten, waaronder ook België.

1.5 De Raad Buitenlandse Zaken buigt zich over Oekraïne, defensieparaatheid en het Europees Defensieagentschap

Op 1 december hamerden de ministers van Defensie op blijvende steun voor Oekraïne zowel op financieel als materieel vlak. Wat betreft defensieparaatheid en de bijhorende Roadmap, wil Hoge Vertegenwoordiger (HRVP) Kallas vooral initiatief zien op het vlak van de prioritaire capaciteitsgebieden (PCA's) en de vlaggenscheppen. Een bijkomende Raad Buitenlandse Zaken daarover staat in februari 2026 op het programma. De ministers bogen zich eveneens over het pakket militaire mobiliteit dat in november 2025 door de HRVP en de Europese Commissie werd gepresenteerd. De HRVP benadrukte dat militaire mobiliteit een verzekeringspolis is voor de Europese veiligheid, en er dus prioritair op moet worden ingezet. Het laatste punt op de agenda betrof het Europees Defensieagentschap bestuursorgaan (EDA Steering Board). Alle lidstaten konden zich vinden in een versterking van EDA om de uitdagingen van Readiness 2030 en de Roadmap te blijven ondersteunen.

1.6 Gezondheidsraad: kritieke geneesmiddelen en gezondheidsparaatheid staan centraal

Op 2 december vond de Gezondheidsraad plaats in Brussel. België werd vertegenwoordigd door vice-eersteminister en minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid Frank Vandenbroucke. Er werd met ruime meerderheid een akkoord bereikt voor een algemene aanpak voor de Verordening Kritieke Geneesmiddelen. Verder gaf het Deens voorzitterschap een update over de trilogie rond het

farmapakket en stonden er heel wat variapunten op de agenda, onder meer over de Europese Richtlijn inzake de behandeling van stedelijk afvalwater, klimaat en gezondheid, het EU Cardiovasculair Plan, een stand van zaken van het pandemieverdrag (onderhandelingen over de PABS-annex), simplificatie, gezondheidsparaatheid en een terugkoppeling van de WHO-Raamverdrag inzake tabaksbestrijding (COP11). Tijdens de lunch hielden de ministers een informeel debat over de nieuwe tabak- en nicotineproducten en de impact op kinderen en jongeren. Tenslotte deed Cyprus de plannen uit de doeken voor hun aankomende voorzitterschap.

1.7 Transportraad: lidstaten bereiken langverwachte algemene benadering over dossier Maten en Gewichten

Op de Transportraad van donderdag 4 december bereikte het Deense Voorzitterschap een gekwalificeerde meerderheid over de algemene benadering van de richtlijn Maten en Gewichten. Deze regels moeten het goederenvervoer efficiënter maken en investeringen in emissievrije voertuigen ondersteunen. België kon zich aansluiten bij dit akkoord. Deze steun werd evenwel vergezeld van een verklaring waarbij de goede elementen in het voorstel aangehaald worden, maar tegelijk ook belangrijke Vlaamse aandachtspunten vermeld worden; o.a. de impact van extra toegelaten massa op de infrastructuur. Deze elementen zullen tijdens de onderhandelingen in triloog verder geëvalueerd worden en het behoud van de verdere steun zal afhangen van het uiteindelijke bereikte akkoord. Daarnaast werd ook met een zeer ruime meerderheid een algemene benadering goedgekeurd voor het Roadworthiness pakket, dat de regels voor technische keuringen en voertuigregistratie moderniseert en de verkeersveiligheid versterkt. Voorts spraken de transportministers zich tevreden uit over de gedeeltelijke algemene benadering Connecting Europe Facility (CEF) die werd bereikt, als eerste programma van het Meerjarig Financieel Kader (MFK). De formele aanname van CEF gebeurde op de Energieraad van 15 december. Tot slot nam Minister Crucke deel aan een gesloten ministeriële lunch met als gesprekstema de vereenvoudiging van de transportsector en bracht België, met steun van veertien lidstaten, een punt over administratieve vereenvoudiging en veiligheid in de civiele dronesector.

1.8 Raad Telecom: consensus met kanttekeningen over Europa's digitale koers

De Raad Telecom van 5 december keurde de raadsconclusies European Competitiveness in the Digital Decade unaniem goed, maar niet zonder spanningen. Centraal stond het concept van "digitale soevereiniteit in een open markt", dat door de meeste lidstaten werd gesteund, terwijl Frankrijk duidelijk zijn reserves uitte. De Raad schaarde zich ook achter plannen om digitale regelgeving te vereenvoudigen, met focus op minder administratieve lasten en onduidelijkheden voor entiteiten. In het debat over de Digital Services Act verschoof de aandacht duidelijk naar strengere en meer gecoördineerde handhaving van bestaande regels, eerder dan het aannemen van nieuwe wetgeving. De aankondiging van de eerste DSA-boete onderstreepte die nieuwe handavingsdynamiek. Cyberweerbaarheid kwam eveneens nadrukkelijk aan bod, met aandacht voor security-by-design en samenwerking met de private sector. Met het Cypriotische voorzitterschap in aantocht blijven dit politiek gevoelige maar prioritaire dossiers. De prioriteiten voor de Cyprioten zijn de AI Omnibus, de European Business Wallet en de bescherming van minderjarigen online.

1.9 Raad Concurrentievermogen zet in op vereenvoudiging, kritieke grondstoffen en groene technologie

Op 8 december vond in Brussel de Raad voor Concurrentievermogen (Luik Industrie & Interne Markt) plaats. België werd er vertegenwoordigd door de staatssecretaris van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verantwoordelijk voor Economische Transitie en Wetenschappelijk Onderzoek, Barbara Trachte, en federaal vice-eersteminister en minister van Werk, Economie en Landbouw David Clarinval. Nog vóór

het officiële begin van de Raad, nam staatssecretaris Trachte namens België deel aan een ontbijtvergadering van de Ministeriële Alliantie voor energie-intensieve industrieën. Achttien lidstaten bespraken er het RESourceEU Plan voor toegang tot kritieke grondstoffen, en manieren om de Europese markt beter te beschermen. De Raad zelf ving aan met een beleidsdebat over betere regelgeving en vereenvoudiging, waarin de rol van de COMPET-Raad in regelgevende simplificatie werd aangekaart. Een tweede beleidsdebat betrof de versterking van de Interne Markt via de Strategie voor de Interne Markt. De Commissie lichtte er de warmtebeelden (heatmaps) toe die ze per lidstaat opstelde en die de grootste interne marktbarrières in elke lidstaat weergeven. Tijdens het lunchdebat bespraken de ministers het mobiliseren van investeringen in innovatieve groene technologieën, o.a. via administratieve vereenvoudigingen, flexibiliteit, en het gepast inzetten van publieke middelen. Ten slotte telde de Raad ook verschillende variapunten, met o.a. een stand van zaken over de onderhandelingen voor het EU Competitiviteit Fonds, een update over de Nexperia-saga, het inzetten van een 'Europese voorkeur' in Europese beleidsinstrumenten, het 28^e regime en actuele problemen rond e-commerce.

1.10 Lidstaten bespreken strategische prioriteiten voor het tiende kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (KP10)

Op 9 december vond de Raad van Europese onderzoeksministers plaats, waarbij minister-president Matthias Diependaele België vertegenwoordigde. De agenda omvatte de goedkeuring van een algemene benadering voor de wijziging van de EuroHPC-verordening, met als doel een wettelijke basis voor AI Giga-factories te creëren. Daarnaast werd er een beleidsdebat gevoerd over de strategische prioriteiten binnen het tiende kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (KP10), met een bijzondere focus op de partnerschappen. Minister-president Diependaele benadrukte opnieuw de noodzaak van administratieve vereenvoudiging voor begunstigden en gaf aan dat België de inhoudelijke prioriteiten in het Commissievoorstel voor het Europees Competitiviteitsfonds en FP10 ondersteunt. Publiek-private partnerschappen zijn cruciaal voor Vlaanderen, maar het is belangrijk dat lidstaten nauw betrokken zijn bij de strategische keuzes en sturing. Daarnaast kwamen verschillende onderwerpen aan bod, waaronder onderzoeksveiligheid, de Europese Universiteitsallianties en het Scale-up Europe Fund. Diependaele sprak sterke steun uit voor deze initiatieven, maar vroeg om de betrokkenheid van nationale en regionale investeringsbanken bij de uitwerking. Ten slotte presenteerde het inkomende Cypriotische voorzitterschap zijn prioriteiten, waaronder de voortzetting van de onderhandelingen over KP10, Euratom/ITER, Raadsconclusies over wetenschapsdiplomatie en de herziening van het onderzoeksfonds voor kolen en staal.

1.11 Landbouwministers debatteren over innovatie en vereenvoudiging in kader van het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB) & Visserijraad legt de vangstmogelijkheden voor 2026 vast

Ook tijdens de Landbouwraad van december kwam het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) post 2027 aan bod. Het Deens voorzitterschap presenteerde, alvorens het stokje over te geven aan de Cyprioten, zijn voortgangsverslag en leidde een inhoudelijke gedachtewisseling over de innovatie- en vereenvoudigingsaspecten. Zeker wat betreft dat laatste element, waren de ministers redelijk fel in hun reacties. Veel van hen beschouwden het Commissievoorstel niet als een vereenvoudiging en zien een risico op complexiteit, bijkomende administratieve lasten en hogere kosten, zeker als het GLB deel zou uitmaken van een Single Fund-benadering in kader van het nieuwe Meerjarig Financieel Kader. Ze vroegen dan ook voldoende flexibiliteit voor de lidstaten. Ook voor Vlaanderen is dat uitermate belangrijk. Op vlak van innovatie hebben verschillende delegaties, waaronder België, hun steun bevestigd voor AKIS (Agricultural Knowledge and Innovation Systems), opleiding en ondersteuning van jonge en kleine landbouwers, maar wezen ze daarbij op het gebrek aan geoormerkte middelen en vroegen ze meer duidelijkheid over financieringsmogelijkheden. Verder werden tijdens een intense Raad op 11 en 12 december de vangstmogelijkheden voor 2026 vastgelegd. Voorafgaand aan deze Raad

konden de EU en het Verenigd Koninkrijk ook al een bilateraal akkoord afsluiten. Daarnaast werd ook een trilateraal akkoord met het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen afgesloten voor de Noordzee. In 2026 zullen Vlaamse vissers hun activiteiten vooral op de Noordzee kunnen richten.

1.12 Eurogroep verkiest nieuwe voorzitter en bespreekt de begrotingssituatie

Tijdens de Eurogroepvergadering van 11 december werd Kiriakos Pierrakakis, de Griekse minister van Economische Zaken en Financiën, verkozen tot voorzitter van de Eurogroep voor een termijn van twee en een half jaar. De ministers bespraken zoals gewoonlijk de recente macro-economische ontwikkelingen en wisselden van gedachten met het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Vervolgens besprak de Eurogroep de algemene begrotingssituatie in de eurozone, en evalueerde ze de economische en budgettaire situatie van de eurozonelanden, op basis van de adviezen van de Europese Commissie over de ontwerpbegrotingsplannen van de eurozonelidstaten. In een verklaring wordt gesteld dat de eurozone-economie veerkrachtig blijft, met een sterker dan verwachte groei in 2025. Tegelijk wordt de vinger gelegd op de risico's verbonden aan de aanhoudende onzekerheid door de geopolitieke situatie. De Commissie verwacht een lichte stijging van tekorten en schulden, mede door hogere defensie-uitgaven. De Eurogroep onderschrijft de beoordeling van de Commissie dat de in 2026 vooropgestelde neutrale begrotingskoers gepast is gezien de economische context en grotendeels strookt met de uitvoering van het Stabiliteits- en Groeipact. In de verklaring wordt ook aangestipt dat België en Spanje hun ontwerpbegrotingsplannen nog moeten indienen.

1.13 Raad ECOFIN bereikt akkoord over kleine pakjes en bespreekt digitale euro

Op de Raad Economische en Financiële Zaken (ECOFIN) van 12 december werd een politiek akkoord bereikt om de instroom van kleine (e-commerce) zendingen aan te pakken. Vanaf 1 juli 2026 wordt een heffing van 3 euro toegepast op pakketten met een waarde van minder dan 150 euro. De interim-maatregel blijft van kracht totdat de in november 2025 overeengekomen permanente regeling voor dergelijke pakketten in werking treedt. De Raad besprak verder het Single Currency Package. Op 19 december werd het onderhandelingsmandaat voor de onderhandelingen met het Europees Parlement vastgelegd ten aanzien van de twee voorstellen van verordening over respectievelijk de digitale euro en de rol van contant geld. Ten slotte bespraken de ministers de implementatie van het Stabiliteits- en Groeipact. De Commissie zal een nieuwe buitensporigtekortprocedure (EDP) tegen Finland inleiden. De EDP van België en acht andere lidstaten wordt opgeschort, wat niet betekent dat België van het stafbankje mag maar louter dat in dit stadium geen verdere procedurele stappen worden gezet. Verder keurde de Raad de nieuwe gedragscode voor de implementatie van Stabiliteits- en Groeipact formeel goed.

1.14 Ministers van Buitenlandse Zaken bespreken naast de situatie in Oekraïne en het Midden-Oosten voor het eerst sinds juli de relatie met China

Op 15 december besprak de Raad Buitenlandse Zaken de Russische agressie tegen Oekraïne. De ministers lieten er geen onduidelijkheid over bestaan dat een vredesakkoord sterke veiligheidsgaranties moet bevatten, zeker nu Oekraïne onder druk is gezet om af te zien van NAVO-lidmaatschap. De EU zal haar verantwoordelijkheid nemen, onder meer met steun voor opleiding en de defensie-industrie. De Raad nam beperkende maatregelen aan tegen negen partijen die de Russische schaduwvloot ondersteunen en tegen twaalf personen en twee entiteiten in het licht van Ruslands aanhoudende hybride activiteiten. Wat de situatie in het Midden-Oosten betreft, betreuren de lidstaten dat er weinig verandert in Gaza ondanks het staakt-het-vuren. Hoge Vertegenwoordiger (HRVP) Kallas wil op de Raad Buitenlandse Zaken van januari 2026 een beslissing over versterkte mandaten voor de missie van de Europese Unie voor bijstandverlening inzake grensbeheer aan de grensovergang bij Rafah (EUBAM Rafah) en de politiemissie van de Europese Unie voor de Palestijnse Gebieden (EUPOL COPPS). Verder wordt de EU-inbreng in de Vredesraad (Board of Peace) actief bepleit in de relevante internationale

trajecten. De lidstaten zijn daarnaast voorzichtig optimistisch over de ontwikkelingen in Syrië. Het land kan een belangrijke rol spelen voor de stabiliteit in de regio, al staat het nog steeds voor enorme uitdagingen. Indien aan de voorwaarden voldaan is, kunnen de sancties verder versoepeld worden. Tijdens een werklunch werd er in de Raad van gedachten gewisseld over de bilaterale betrekkingen tussen de EU en China. De ministers bespraken hoe we ons handelsarsenaal beter kunnen inzetten om Europa veerkrachtiger te maken.

1.15 Formele Energieraad: decarbonisatie, netplanning en energieveiligheid

De Formele Energieraad vond plaats op maandag 15 december in Brussel. In de marge van deze Raad vond de eerste vergadering van de 'friends of decarbonisation' plaats, die in een ultieme poging van het Deense Voorzitterschap de 'friends of renewables' groep en de 'nucleaire alliantie' moet vereenzelvigen. Tijdens de Raad werd een partiële algemene benadering aangenomen over het Connecting Europe Facility (CEF) voorstel. Ook het voorstel rond het EU Net Pakket dat op 10 december gepubliceerd werd, stond voor het eerst ter discussie. Meteen was er een duidelijke tweespijt tussen landen die voorstander zijn van de voorgestelde top-down benadering en landen die toch liever bottom-up aan netplanning blijven doen. Ten slotte was het laatste grote punt een uitwisseling over energieveiligheid in aanwezigheid van de adjunct-Secretaris-Generaal van de NAVO. De conclusies van de gevoerde discussie zullen ook gebruikt worden om het Commissievoorstel inzake energieveiligheid mee vorm te geven. De Commissie had ook een punt inzake de methaanverordening geagendeerd, dat werd gesteund door België, om te werken aan een pragmatische oplossing voor de uitvoering van de verordening (en zo de LNG-importeurs uit de Verenigde Staten en Qatar niet te veel bijkomende verplichtingen op te leggen).

1.16 Raad Leefmilieu neemt conclusies aan met aandachtspunten voor een klimaatweerbaar en circulair Europa in 2030

Op 16 december vond er een Raad Leefmilieu in Brussel plaats. Voor België nam, conform de toerbeurtregeling, Waals minister voor milieu Yves Coppieters deel. Ook federaal minister Jean-Luc Crucke nam deel als assessor voor een deel van de besprekingen. De Raad nam conclusies aan in reactie op de tussentijdse evaluatie van het achtste milieuactieprogramma en het verslag van het Europees Milieuagentschap over de toestand van het Europese milieu. Deze documenten geven aan dat er meer inspanningen nodig zijn om de vooropgestelde doelstellingen van het 8^{ste} milieuactieprogramma voor 2030 te verwezenlijken. De conclusies gaan meer specifiek in op de acties die nodig zijn op het vlak van klimaatweerbaarheid en circulaire economie. Voor deze twee thema's worden er in het werkprogramma van de Commissie voor 2026 namelijk initiatieven aangekondigd (de "circular economy act" en het "geïntegreerde kader voor klimaatweerbaarheid"). Om proactieve input te geven voor deze toekomstige documenten gaan de conclusies in op enkele voor de Raad belangrijke aspecten. Voor klimaatweerbaarheid gaat dat onder andere over het belang van op de natuur gebaseerde oplossingen, de nood aan financiering uit zowel publieke als private bronnen en de nood om aandacht voor klimaatweerbaarheid te integreren in alle sectoren en beleid. Voor circulaire economie gaat dat o.a. over het creëren van een gelijk speelveld tussen circulaire en lineaire bedrijfsmodellen, door de markt voor secundaire materialen te verbeteren en over het handhaven van de afvalhiërarchie waarbij prioriteit wordt gegeven aan afvalpreventie.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Commissievoorstellen

In december 2025 werden acht voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directives 2009/65/EC, 2011/61/EU and 2014/65/EU as regards the further development of capital market integration and supervision within the Union
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directives 2008/98/EC, 2010/75/EU, (EU) 2015/2193 and (EU) 2024/1785 of the European Parliament and of the Council as regards simplification of some requirements and reduction of administrative burden
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directives (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944, (EU) 2024/1788 as regards acceleration of permit-granting procedures
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL suspending the application of the rules on the appointment of authorised representatives for extended producer responsibility for waste, waste electrical and electronic equipment and single use plastic waste
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 2007/2/EC as regards simplification of certain requirements for the establishment of the Infrastructure for Spatial Information in the Union
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directive 92/6/EEC to exempt certain N2 electric vehicles from the requirement to install and use a speed limitation device
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Council Directive 98/58/EC and Directive 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council as regards the simplification and strengthening of food and feed safety requirements, and repealing Council Directives 82/711/EEC and 85/572/EEC
- Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Directives 2001/18/EC and 2010/53/EU as regards the placing on the market of genetically modified micro-organisms and the processing of organs

In december 2025 werden drieëntwintig voorstellen van verordening gepubliceerd.

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the Reparations Loan to Ukraine and amending Regulation (EU) 2024/792 of the European Parliament and of the Council of 29 February 2024 establishing the Ukraine Facility
- Proposal for a COUNCIL REGULATION on emergency measures addressing the serious economic difficulties caused by Russia's actions in the context of the war in Ukraine
- Proposal for a COUNCIL REGULATION amending Council Regulation (EU, Euratom) 2020/2093 of 17 December 2020 laying down the multiannual financial framework for the years 2021 to 2027
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2024/1252
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on monitoring and controlling drug precursors and repealing Regulations (EC) No 273/2004 and (EC) No 111/2005
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulations (EU) No 1095/2010, No 648/2012, No 600/2014, No 909/2014, 2015/2365, 2019/1156, 2021/23, 2022/858, 2023/1114, No 1060/2009, 2016/1011, 2017/2402, 2023/2631 and 2024/3005 as regards the further development of capital market integration and supervision within the Union
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on settlement finality and repealing Directive 98/26/EC and amending Directive 2002/47/EC on financial collateral arrangements
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on guidelines for trans-European energy infrastructure, amending Regulations (EU) 2019/942, (EU) 2019/943 and (EU) 2024/1789 and repealing Regulation (EU) 2022/869
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on speeding-up environmental assessments

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL suspending the application of the rules on the appointment of an authorised representative for extended producer responsibility for batteries and waste batteries and packaging and packaging waste
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2023/1542 and Regulation (EU) 2024/1244 as regards simplification of some requirements and reduction of administrative burden
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulations (EC) No 999/2001, (EC) No 1829/2003, (EC) No 1831/2003, (EC) No 852/2004, (EC) No 853/2004, (EC) No 396/2005, (EC) No 1099/2009, (EC) No 1107/2009, (EU) No 528/2012, (EU) 2017/625 as regards the simplification and strengthening of food and feed safety requirements
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulations (EU) 2017/745 and (EU) 2017/746 as regards simplifying and reducing the burden of the rules on medical devices and in vitro diagnostic medical devices, and amending Regulation (EU) 2022/123 as regards the support of the European Medicines Agency for the expert panels on medical devices and Regulation (EU) 2024/1689 as regards the list of Union harmonisation legislation referred to in its Annex I
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on establishing a framework of measures for strengthening Union's biotechnology and biomanufacturing sectors particularly in the area of health and amending Regulations (EC) No 178/2002, (EC) No 1394/2007, (EU) No 536/2014, (EU) 2019/6, (EU) 2024/795 and (EU) 2024/1938 (European Biotech Act)
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) No 528/2012 as regards the extension of certain data protection periods
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2019/631 as regards CO2 emission performance standards for new light duty vehicles and vehicle labelling and repealing Directive 1999/94/EC
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on clean corporate vehicles
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulations (EC) No 561/2006, (EU) 2018/858, (EU) 2019/2144 and (EU) 2024/1257 of the European Parliament and of the Council as regards the simplification of technical requirements and testing procedures for motor vehicles and repealing Council Directive 70/157/EEC and Regulation No 540/2014 of the European Parliament and of the Council
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2019/1242 as regards the calculation of emission credits for heavy-duty vehicles for the reporting periods of the years 2025 to 2029
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2018/848 as regards certain production, labelling and certification rules and certain rules on trade with third countries
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing the Temporary Decarbonisation Fund
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2023/956 as regards the extension of its scope to downstream goods and anti-circumvention measures
- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Regulation (EU) 2021/1232 as regards the extension of its period of application

2.2. Aangenomen richtlijnen

In december 2025 werden zeven aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

- Richtlijn (EU) 2025/2459 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2025 tot wijziging van Richtlijn 1999/62/EG wat betreft de verlenging van de periode waarin emissievrije zware

bedrijfsvoertuigen kunnen profiteren van aanzienlijk verlaagde tarieven voor infrastructuurheffingen of gebruiksrechten of van vrijstelling van betaling daarvan

- Uitvoeringsrichtlijn (EU) 2025/2449 van de Commissie van 4 december 2025 tot wijziging van de Richtlijnen 2003/90/EG en 2003/91/EG wat betreft de protocollen voor het onderzoek van rassen van koolraap, mergkool en Galicische kool, rijst, de boerenkoolgroep, de palmkoolgroep, de tronchudakoolgroep (Portugese kool), Chinese kool, tomaat en spinazie
- Richtlijn (EU) 2025/2450 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2025 tot wijziging van Richtlijn 2009/38/EG wat betreft de instelling en werking van Europese ondernemingsraden en de doeltreffende handhaving van transnationale informatie- en raadplegingsrechten
- Richtlijn (EU) 2025/2482 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2025 tot wijziging van Richtlijn 2005/44/EG betreffende geharmoniseerde River Information Services (RIS) op de binnenwateren in de Gemeenschap
- Richtlijn (EU) 2025/2456 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2025 tot wijziging van Richtlijn 2011/65/EU wat betreft de overdracht van wetenschappelijke en technische taken aan het Europees Agentschap voor chemische stoffen
- Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2025/2062 van de Commissie van 14 oktober 2025 tot wijziging van de bijlage bij Kaderbesluit 2004/757/JBZ van de Raad in verband met het opnemen van nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van drug
- Richtlijn (EU) 2025/2647 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2025 tot wijziging van Richtlijn 2013/11/EU betreffende alternatieve beslechting van consumentengeschillen, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2015/2302, (EU) 2019/2161 en (EU) 2020/1828 na de stopzetting van het Europees platform voor onlinegeschillenbeslechting

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II staat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

Vlaamse omzettingstabellen

De Europese Commissie publiceert jaarlijks het Single Market and Competitiveness Scoreboard, waarin de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten voor interne marktrichtlijnen worden geëvalueerd. Daarbij wordt gewerkt met halfjaarlijkse momentopnames (juni en december), wat zorgt voor een consistente rapportering van het omzettingsdeficit.

Ook in Vlaanderen wordt deze methodiek gevolgd om de cijfers gestructureerd op te volgen. De tellingen kunnen wel afwijken, aangezien de Vlaamse rapportering alle om te zetten richtlijnen omvat en niet enkel de interne marktrichtlijnen.

In de bijlagen vindt u drie tabellen:

- De eerste twee geven een stand van zaken op de volgende twee meetmomenten.
- De derde biedt een vooruitblik op richtlijnen met een omzettingstermijn binnen een jaar of later.

Deze werkwijze laat toe om de omzetting van richtlijnen helder en regelmatig op te volgen, gebaseerd op een Europese aanpak.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen december 2025

De tabel telt 10 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan zijn slechts 3 richtlijnen reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen tegen juni 2026

De tabel telt 9 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hiervan is 1 richtlijn reeds omgezet.

Tabel met om te zetten richtlijnen na juni 2026

De tabel telt 20 richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in december 2025 nog maatregelen nemen in 23 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 11 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 12 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in december 2025 betrokken in 14 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

- 8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen
- 6 inbreukdossiers wegens niet-correcte toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Matthias DIEPENDAELE

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management